b. Quick scan termijn aanhoudingsvereiste
c. Quick scan verlenging zesmaandstermijn artikel 15, lid 6 Wbr

6. WOB-verzoek bedrijfsoverdracht en artikel 15, lid 1, onderdeel b Wbr

7. Aangifteplicht bij vrijstellingen overdrachtsbelasting

8. Beantwoording Tweede Kamervragen m.b.t. woningcorporaties

Collega's van FJZ, B&B en de voorzitter van de kennisgroep overleggen periodiek overlopende zaken. Daarnaast vaker als de onderwerpen zich daarvoor lenen, denk dan bijvoorbeeld aan de onderwerpen Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting en de aanpassing van regelgeving m.b.t. de vrijstelling bij taakoverdracht naar aanleiding van toezeggingen aan de Tweede Kamer. Met name aan deze twee laatste onderwerpen is veel tijd besteed door de kennisgroep overdrachtsbelasting in 2020 (van meedenken, meeschrijven tot becommentariëren).

2.7. Procesregie, o.a.:

1. Verklaringen 2%-tarief en startersvrijstelling Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting

2. Externe website actualisering (zomer 2020)

3. Aanpassing externe website n.a.v. Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting

4. Aanspreekpunt algemene vragen KNB/notariaat Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting

Vooral in het kader van landelijke coördinatie wordt intensief samengewerkt met procesregie. De voorzitter van de kennisgroep maakt deel uit van het Regieoverleg Overdrachtsbelasting en het Fiscaal Organisatorisch Overleg Overdrachtsbelasting. In deze overleggen bewaakt en brengt de voorzitter van de kennisgroep de fiscaal technische aspecten.

2.8. Opleidingen c.a.

1. Docentschap basiscursus overdrachtsbelasting. Er is dit jaar geen basiscursus overdrachtsbelasting gegeven als gevolg van het stopzetten van alle fysieke opleidingen door de coronapandemie. In 2020 zijn drie docenten betrokken bij deze cursus lid van de kennisgroep. Voor februari 2021 staat een digitale basiscursus op de planning

2. Organiseren themadag overdrachtsbelasting op 4 februari 2020 De onderwerpen die op die dag aan de orde komen zijn de kennismaking met de kennisgroepvoorzitter en de VTA's, de vaktechnische structuur voor de overdrachtsbelasting, bedrijfseconomische ontwikkelingen en overdrachtsbelasting, goederenrechtelijke aspecten m.b.t. de overdrachtsbelasting (o.m. natrekking, bestanddelen, waterwoningen) en actualiteiten.

De docenten overdrachtsbelasting in de Belastingdienst zijn allemaal lid van de kennisgroep.

2.9. Overige

Overdrachtsbelasting is onderdeel van de keten Overige middelen. De kennisgroepvoorzitter en leden van de kennisgroep sluiten zo nodig aan bij verschillende overleggen, waaronder het regieoverleg overdrachtsbelasting, het fiscaal organisatorisch overleg overdrachtsbelasting en werkgroepen op onderwerpen met betrekking tot de overdrachtsbelasting vanuit de keten.

Meer specifiek is bijgedragen aan:

- *Risico Management (RM) en Bestuurlijke Informatie (BI)*
- *Kwaliteitsmeeting/review overdrachtsbelasting*

- *Werkgroep gestructureerde gegevens aangifte OVB*

De kennisgroep heeft daarnaast meegewerkt aan een aantal memo's dan wel een aantal memo's opgesteld of bijgewerkt. Het betreft o.a.:

- Memo toepassing verlaagd tarief juli 2020 update
- Vaktechnisch advies/standpunt op verzoek van de directeur GO m.b.t. toepassing van de strafheffing overdrachtsbelasting
- Memo consolidatie artikel 4, lid 4, letter a Wbr met uitwerkingen
- Memo voorgenomen wijzigingen OVB per 1 januari 2021 (artikel 9, 13, 14, 15 en 15a Wbr)

De kennisgroep heeft deelgenomen aan een pilot waarin de werkzaamheden van de kennisgroep inclusief archivering en bestuurlijke informatie zijn ondergebracht in een nieuwe applicatie Database Kennisgroep Overdrachtsbelasting. Hiervoor zijn alle documenten die betrekking hebben op kennisgroepvragen inclusief standpunten van Connect People overgezet naar de nieuwe applicatie. In 2021 zal de archieffunctie van Connect People worden uit gefaseerd.

Hoofdstuk 3 2020 in cijfers

Tabel 1 – vragen

	Aantal:
Voorraad op 1 januari 2020	14
Voorraad op 31 december 2020	8
Aantal ingekomen vragen in 2020	20
Aantal antwoorden op vragen in 2020	20
Aantal vragen vervallen/ingetrokken	6

Tabel 2 – Rechtsvragen

	Aantal:
Aantal antwoorden op rechtsvragen in 2020	11

Tabel 3 - Helpdeskvragen

	Aantal:
Aantal antwoorden op helpdeskvragen in 2020	9

De kennisgroep heeft in 2018 en 2019 geen onderscheid gemaakt tussen rechtsvragen en (moeilijke) helpdeskvragen. Het is niet gelukt om vooraf een duidelijk onderscheid te definiëren tussen de beide begrippen. In 2020 is ervoor gekozen om dit na beantwoording van de vraag te doen in overleg met B&B. Daarom is voor het eerst in dit jaarverslag een onderverdeling in rechtsvragen en moeilijke helpdeskvragen gemaakt. Tabel 1 laat het totaal aantal vragen zien en de ontwikkeling daarop. Omdat achteraf beoordeeld wordt of een vraag kwalificeert als rechtsvraag of helpdeskvraag zijn in tabel 2 en tabel 3 respectievelijk de afgedane rechtsvragen en helpdeskvragen in 2020 opgenomen. Op kwalificaties in het verleden wordt niet teruggekomen. Een beperkt aantal vragen zijn vervallen dan wel ingetrokken. Belangrijk om nog op te merken is dat de rechtsvragen en moeilijke helpdeskvragen over het algemeen vragen van rechtstoepassing zijn op uitgebreide feitencomplexen waarin via verschillende rechtshandelingen van situatie A naar situatie B gekomen wordt. Vragen die niet onder de noemer rechtsvraag of complexe helpdeskvraag vallen, worden in overleg met de vragensteller als collegiale bijstand afgedaan. Hiervan wordt geen formeel antwoord opgemaakt door de kennisgroep en er wordt ook geen bestuurlijke informatie over bijgehouden, maar dit komt wel zeer regelmatig voor.

Collega's in het land weten de kennisgroep goed te vinden. Dit is niet veranderd door de implementatie van de nieuwe vaktechnische structuur en het nagenoeg volledig thuiswerken als gevolg van de coronapandemie.

In 2020 is aandacht besteed aan het afdoen van vragen die nog open stonden uit het verleden. Nagenoeg alle vragen uit 2019 en daarvoor zijn afgedaan dan wel de vragensteller is geïnformeerd over het antwoord. Tegelijkertijd is geprobeerd nieuw binnenkomende vragen in 2020 zoveel mogelijk binnen drie maanden af te doen. Hiermee wordt het mogelijk komend jaar meer in het hier en nu te werken. De openstaande voorraad van 14 rechtsvragen (31 december 2019) is teruggebracht naar 8 openstaande vragen (31 december 2020). Hiervan bevindt een groot deel in de afrondende fase.

Doorlooptijden zijn een aandachtspunt. De leden van de kennisgroep hebben één dag per week beschikbaar voor de kennisgroep. Daar gaat de tijd voor vergaderingen, etc. vanaf. Leden van de kennisgroep zijn collega's die vaak meerdere taken hebben. Denk aan VKC, CCB, lid van andere kennisgroepen, verzorgen van onderwijs, ondersteunen bij beroepsprocedures, etc. en dit naast het werk wat zij doen in het reguliere proces. De behandelaars van een ingediende vraag zoeken indien nodig contact met de vragensteller als beantwoording lang(er) gaat duren.
In urgente gevallen wordt uiteraard de vraag meteen in behandeling genomen en - zo snel als mogelijk - beantwoord. Dit is incidenteel.

In 2020 heeft de kennisgroep aan het actualiseren van beleidsbesluiten meegewerkt. Dat betreft het Besluit Belastbaar feit en is een start gemaakt met een vraag en antwoord Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting.

De kennisgroep Overdrachtsbelasting heeft intensief bijgedragen aan de totstandkoming van de Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting. Een groot deel van de beschikbare tijd van de kennisgroep is hieraan besteed.

Hoofdstuk 4 Medewerkers van de kennisgroep

Tabel 3 – Samenstelling kennisgroep op 31 december 2020

Naam	Rol (voorzitter, secretaris, lid of ontwikkelplek)	Directie
5.1.2e	Voorzitter	Vaktechniek
	Secretaris	GO
	Lid	GO/VKC
	Lid	MKB/CCB
	Lid	P/buitenland
	Lid	GO
	Lid	GO/VKC
	Ontwikkelplek	GO
	Lid	B&B
	Achtervang B&B	B&B
	Lid	CCB
	Lid	VKC
	Lid	GO/VKC
	Lid	MKB
	Lid	MKB

De meeste leden zijn al langdurig werkzaam in de OVB en voor de kennisgroep. Het VKC, de CCB en B&B zijn vertegenwoordigd en enkele leden zijn tevens werkzaam in andere middelen zoals de omzetbelasting, inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting. 5.1.2e is in 2019 aangesloten bij de kennisgroep. 5.1.2e (GO/ZVP) is in 2020 aangesloten bij de kennisgroep. Aangezien de werkzaamheden in de praktijk niet te combineren bleken, heeft 5.1.2e inmiddels afscheid genomen van de kennisgroep. 5.1.2e is toegetreden tot de kennisgroep. 5.1.2e heeft haar carrière voortgezet bij Toeslagen en is vervangen door 5.1.2e Daarnaast nemen sinds eind 2019 de VTA's OVB bij toerbeurt deel aan de vergadering. De VTA's zijn 5.1.2e (MKB, kantoor Hoofddorp), 5.1.2e (MKB, kantoor Hoorn) en 5.1.2e (GO, kantoor Amsterdam). De VTA's werken landelijk.

De drie VTA's en de voorzitter van de kennisgroep OVB overleggen iedere drie weken met elkaar en bespreken de lopende zaken. De VTA's ontvangen vragen van collega's uit het land. Zo nodig worden fiscaal technische vragen voorgelegd aan de kennisgroep.

buiten verzoek

Hoofdstuk 5 Contacten van de kennisgroep

B&B: Neemt deel aan de KG-vergaderingen en twee medewerkers van B&B maken deel uit van de kennisgroep overdrachtsbelasting.

FJZ: Contacten lopen veelal via B&B (leden van de kennisgroep). Incidenteel deelname aan vergaderingen KG door FJZ. Periodiek en vaak zelfs wekelijks vindt overleg en afstemming plaats tussen de kennisgroepvoorzitter, de medewerkers van B&B en de collega's van FJZ. Zo nodig sluiten medewerkers van team Cassatie aan. Zie onder 2.6.

UHB: De kennisgroepvoorzitter heeft direct contact met UHB. Op basis van actuele onderwerpen is er over en weer contact. Bijvoorbeeld in het kader van uitvoeringstoetsen, de implementatie van wet- en regelgeving, toezeggingen door de staatssecretaris, etc.

UTNS: Zie onder 2.4.

Andere kennisgroepen, zoals Omzetbelasting en Fusies en fiscale eenheden, Aanmerkelijk belang en Eigen woning: incidenteel. Eind 2019 is de notitie splitsingsvrijstelling opgesteld, waarbij voorgesteld wordt artikel 5c van het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer te wijzigen. Deze gezamenlijke notitie van de kennisgroepen Overdrachtsbelasting, Fusies en fiscale eenheden en Aanmerkelijk belang is door het management van de Corporate Dienst Vaktechniek aangeboden aan FJZ. Ook in 2020 was dit relevant en wordt vervolgd in 2021. Daarnaast is er een aantal keer contact geweest en zijn vragen voorgelegd aan de kennisgroep Formeel recht.

Fiscaal landelijk Technisch Overleg (FTO): De voorzitter van de kennisgroep zit deze vergadering voor en enkele leden van de kennisgroep nemen deel aan het overleg. In 2020 hebben een viertal online vergaderingen plaatsgevonden. Daarnaast is een kennissessie georganiseerd over het onderwerp taxatie/waardebepaling. Het FTO bestaat uit inspecteurs en behandelaars overdrachtsbelasting uit het land (de lokaal fiscaal technische contactpunten).

Fiscaal Organisatorisch overleg (FOA): De voorzitter en/of secretaris van de kennisgroep sluiten afhankelijk van de onderwerpen op de agenda aan. Dit betreft een overleg van de portefeuillehouders overdrachtsbelasting (afdelingshoofd(en) en teamleiders).

Regie Overleg Overdrachtsbelasting: De voorzitter van de kennisgroep sluit aan afhankelijk van de onderwerpen op de agenda. Dit betreft een overleg met de afdelingshoofden GO en MKB met als portefeuille de overdrachtsbelasting, een teamleider van GO en van MKB en 5.1.2e namens de procesregie overdrachtsbelasting.

Keten Overige middelen: Hieraan neemt de voorzitter van de kennisgroep deel en zo nodig (afhankelijk van het onderwerp) nemen leden van de kennisgroep overdrachtsbelasting deel aan overleggen, activiteiten, opdrachten, onderwerpen van de keten Overige middelen.

In voorkomende gevallen heeft afstemming plaatsgevonden met de **LaVaCo OB en Formeel recht**.

Hoofdstuk 6 Organisatorisch en overig

Aanvankelijk vonden in 2020 maandelijks vergaderingen plaats in De Knoop (Utrecht). Als gevolg van de coronapandemie is aanvankelijk besloten korter maar ook frequenter digitaal te gaan vergaderen (één keer per twee weken). Inmiddels wordt gemiddeld één keer per drie weken met de gehele kennisgroep via Webex vergaderd. In kleinere groepen vinden tussentijds regelmatig overleggen plaats op onderwerp.

Zo nodig – indien jurisprudentie, nieuwe regelgeving e.d. dit vereisen – vinden extra bijeenkomsten plaats. De leden van de kennisgroep hebben verder regelmatig via telefoon, e-mail of connectpeople contact met elkaar. Kennisgroepvragen en -antwoorden worden op de besloten community geplaatst en zijn alleen toegankelijk voor de leden van de kennisgroep. Sinds eind 2019 worden de kennisgroepstandpunten met landelijke uitstraling gepubliceerd op een besloten community op connectpeople. Medewerkers die hiervoor toegang willen moeten zich melden bij de kennisgroepvoorzitter. In 2021 zullen de helpdeskvragen gepubliceerd worden via QUARK.

Voor het land belangrijke standpunten worden via het FTO met de medewerkers gedeeld. Wanneer het belangrijk is dat medewerkers eerder van een standpunt op de hoogte zijn, wordt dit gedeeld via e-mail. Alle landelijke communicatie wordt via de VTA-mail verzonden.

De voor de werkzaamheden van de KG beschikbare tijd is voor de leden beperkt. In 2020 heeft de focus gelegen op het wegwerken van voorraden om te komen tot werken in de actualiteit. Dat is nagenoeg gerealiseerd. Begin 2021 zal dat worden afgerond. Ervaring is dat daar waar de snelheid noodzakelijk is, ook binnen korte termijn duidelijkheid kan worden gerealiseerd.

Voor anticiperend acteren (naar aanleiding van publicaties in vaktijdschriften, voorgenomen regelgeving, ontwikkelingen in de maatschappij, rechterlijke uitspraken) geldt hetzelfde. Essentieel is het om goede afspraken te maken en in gesprek te gaan als blijkt dat in de praktijk de voor de kennisgroep beschikbaar gestelde tijd door andere werkzaamheden niet kan worden benut.

Hoofdstuk 7 Vooruitblik op 2021

7.1. Ontwikkelingen

Wet- & regelgeving
De nieuwe wetgeving per 1 januari 2021 met betrekking tot de zogenoemde startersvrijstelling en het 2%-tarief voor woningen bij zelfbewoning, zal naar verwachting veel werk opleveren. De secretaris van de kennisgroep is aanspreekpunt voor het notariaat (KNB) voor algemene vragen. Een aantal leden van de kennisgroep formuleert antwoorden op algemene vragen vanuit de praktijk. De vragen zullen na bewerking door B&B en in afstemming met FJZ gepubliceerd worden op rijksoverheid.nl en door de KNB. De verwachting is dat aan de kennisgroep ook rechtsvragen en helpdeskvragen ten aanzien van deze onderwerpen zullen worden voorgelegd. Mogelijk is ook aanvullende regelgeving noodzakelijk, waarbij ondersteuning aan FJZ en DGFZ wordt verleend.

Aanpassing van artikel 5d UBBR (taakoverdracht) naar aanleiding van de Tweede Kamer behandeling van het wetsvoorstel differentiatie tarief overdrachtsbelasting.

Eind 2019/begin 2020 is het memo "Gevolgen arrest Hoge Raad 13 september 2019 over de toepassing van de splitsingsvrijstelling in de overdrachtsbelasting" (gemaakt tezamen met kennisgroepen Fusies en fiscale eenheden en Aanmerkelijk belang) door het management van de CD Vaktechniek aangeboden aan FJZ. Het memo omvat een voorstel tot aanpassen artikel 5c UBBR. Op 18 december 2020 heeft de Hoge Raad opnieuw een belangwekkend arrest gewezen in een splitsingszaak. Het arrest versterkt de noodzaak tot aanpassing van de regelgeving. Gezamenlijk met FJZ zal de KG een bijdrage leveren m.b.t. het wetgevingstraject hieromtrent. Dit onderwerp is inmiddels bij DGFZ neergelegd.

Nadere invulling (ontwikkelingen jurisprudentie, aanpassing regelgeving) vrijstelling artikel 15 lid 1 onderdeel b WBR in combinatie met artikel 4 WBR naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad van 30 november 2018. Deze uitspraak maakt helaas nog lang niet voor alle situaties duidelijk of en zo ja, voor welk gedeelte de vrijstelling van toepassing is. T.a.v. een aantal situaties heeft de kennisgroep inmiddels een standpunt ingenomen. In 2021 zullen deze standpunten moeten worden opgenomen in een beleidsbesluit (Besluit Ondernemingsfaciliteiten).

Gewenst is verder een aanpassing van de kavelruilvrijstelling en verdere modernisering van de ondernemersfaciliteiten in het Uitvoeringsbesluit Belastingen van rechtsverkeer. Ook dit onderwerp is bij DGFZ neergelegd.

Onderwijs & kennisdeling
Planning voor 2021 is om één maal de basiscursus OVB digitaal voor een beperkte groep aan te bieden in het voorjaar van 2021. Mogelijke kandidaten worden benaderd.

Docentschap basiscursus OVB. Er zijn in 2019/2020 nieuwe medewerkers bij de overdrachtsbelasting binnengekomen en gestart. In 2020 is de cursus niet doorgegaan als gevolg van de coronapandemie. Naar verwachting zullen in 2021 als gevolg van de gewijzigde overdrachtsbelasting wetgeving nieuwe collega's instromen. Huidige docenten hebben een veelheid van andere taken. Als gevolg van gewijzigd intern beleid kan onderwijs niet meer buiten de reguliere werkzaamheden worden verzorgd. Docenten zien op basis hiervan geen ruimte om onderwijs te blijven verzorgen. Aanvulling van docenten dan wel extern inkopen van onderwijs ten behoeve van onder andere de basiscursus overdrachtsbelasting is wenselijk.

De themadag 2021 is nog niet gepland. Afhankelijk van de ontwikkelingen met betrekking tot de coronapandemie vindt mogelijk in het najaar van 2021 een themadag plaats. Tot die tijd worden periodiek digitale themasessies georganiseerd. Op 14 januari 2021 heeft een digitale themaochtend plaatsgevonden met als onderwerp de Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting. Ongeveer 100 collega's hebben deze sessie bijgewoond. Tevens zullen digitale spreekuren worden georganiseerd waarin collega's een casus kunnen voorleggen naar aanleiding van de Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting. Het eerste spreekuur Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting staat gepland op 8 februari 2021.

In maart 2021 wordt het onderwerp 'nieuw vervaardigd vastgoed' behandeld.

Interne informatie voorziening Belastingdienst
Intranet wordt stapsgewijs geheel vernieuwd. In 2021 en daarna zijn de overige middelen, waaronder de overdrachtsbelasting aan de beurt. De kennisgroep zal meekijken om te zien of alle relevante informatie voor de medewerkers op de juiste wijze beschikbaar komt.

Helpdeskvragen worden medio 2021 gepubliceerd via een nieuw programma Quark. In 2020 is achteraf onderscheid gemaakt tussen rechtsvragen en helpdeskvragen. Het natuurlijke moment is derhalve aangebroken om de helpdeskvragen en antwoorden uit 2020 om te zetten naar Quark.

7.2. Medewerkers
De ontwikkelplek in de kennisgroep is per 1 november 2019 opnieuw ingevuld. 5.1.2e zou vanuit GO deze plek voor een jaar invullen. 5.1.2e is per 1 mei 2020 naar Toeslagen vertrokken en vult 5.1.2e tot 1 november 2021 deze plek in. Op dat moment zal een nieuwe werving voor de ontwikkelplek plaatsvinden. Er zijn op dit moment geen vacatures binnen de kennisgroep.

7.3. Organisatorisch
De voorzitter van de kennisgroep is per 1 januari 2019 functioneel volledig bij CD Vaktechniek ingedeeld.

De nieuwe vaktechnische infrastructuur voor het middel overdrachtsbelasting is met ingang van eind 2019 van kracht. De vaktechnische structuur is opgenomen op de intranetwebsite en in verschillende overleggen mondeling toegelicht, te weten themadag overdrachtsbelasting, Fiscaal Organisatorisch Aanspreekpunten Overdrachtsbelasting (FOA), Fiscaal Technisch Overleg Overdrachtsbelasting (FTO) en een overleg van de Keten Overige Middelen. De structuur is inmiddels bekend in het land. De vaktechnische escalatielijn loopt via de Vaktechnische Aanspreekpunten - (VTA) en de Landelijk Vaktechnische Coördinator - (LaVaCo) OVB. De voorzitter van de kennisgroep Overdrachtsbelasting is ook de LaVaCo OVB.

De vaktechnische structuur ziet er als volgt uit:

Hoofd onderdeel Landelijke Coördinatie van CD Vaktechniek
|
Voorzitter kennisgroep OVB
|
3 VTA's OVB (landelijke dekking voor GO, MKB, P en CAP)
|
Medewerkers OVB

buiten verzoek

Jaarverslag 2021

Kennisgroep Overdrachtsbelasting

Aan: 5.1.2e Corporate Dienst Vaktechniek en 5.1.2e
Corporate Dienst Vaktechniek
Van: 5.1.2e kennisgroep Overdrachtsbelasting
Februari 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Hoofdstuk 1 Samenvatting 3
Hoofdstuk 2 Inhoudelijke terugblik op 2021 5
2.1. Antwoorden op rechts- en helpdeskvragen 5
2.2. Overige vragen 6
2.3. Beleidsbesluiten 6
2.4. Uitvoeringstoets nieuwe stijl (UTNS) 6
2.5. Gerechtelijke procedures, vooroverleg en bezwaar etc. 6
2.6. Ondersteuning aan DGFZ en FJZ etc. 7
2.7. Procesregie/keten overige middelen 7
2.8. Opleidingen c.a. 7
Hoofdstuk 3 2021 in cijfers 9
Hoofdstuk 4 Medewerkers van de kennisgroep 11
Hoofdstuk 5 Contacten van de kennisgroep 13
Hoofdstuk 6 Organisatorisch en overig 14
Hoofdstuk 7 Vooruitblik op 2022 15
7.1. Ontwikkelingen 15
7.2. Medewerkers 16
7.3. Organisatorisch 16
7.4 Overig 16

Hoofdstuk 1 Samenvatting

De overdrachtsbelasting (OVB) behoort tot de keten overige middelen (KOM). De OVB vertegenwoordigt in 2021 een opbrengst van zo'n € 3,6 miljard per jaar (Miljoenennota 2022). Er zijn medio 2021 in de uitvoeringsdirecties (UD's) ongeveer 64 FTE werkzaam binnen de overdrachtsbelasting verdeeld over 99 medewerkers. Veel medewerkers besteden slechts een gedeelte van hun tijd aan de overdrachtsbelasting. Processen als vooroverleg, behandeling van bezwaar en beroep zijn hierbij leidend. Medewerkers combineren de overdrachtsbelasting vaak met omzetbelasting (OB) of vennootschapsbelasting (VPB). Bij de meeste kantoren zijn de medewerkers ondergebracht bij de UD Midden en Klein Bedrijf (MKB) (59), voor een klein deel bij de UD Grote Ondernemingen (GO) (29) en in een enkel geval bij de UD Centraal Administratieve Processen (CAP) (4) en de UD Particulieren (kantoor Buitenland) (P) (7).

De OVB heeft sinds eind 2019 een eigen vaktechnische structuur en is niet langer gekoppeld aan de omzetbelasting (OB). De vaktechnische escalatielijn loopt via de Vaktechnische Aanspreekpunten - (VTA's) en de Landelijk Vaktechnische Coördinator - (LaVaCo) OVB. De voorzitter van de kennisgroep Overdrachtsbelasting is ook de LaVaCo OVB. De kennisgroepvoorzitter/LaVaCo valt onder de Corporate Dienst (CD) Vaktechniek.

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Hoofd onderdeel Landelijke Coördinatie van CD Vaktechniek
|
Landelijk Vaktechnisch Coördinator (Voorzitter kennisgroep OVB)
|
3 VTA's OVB (landelijke dekking voor GO, MKB, P en CAP)
|
Medewerkers OVB

Gelet op het beperkte aantal medewerkers dat zich bezighoudt met overdrachtsbelasting wijkt de overlegstructuur voor de overdrachtsbelasting af van de structuur voor de andere (grote) middelen. Er zijn kantoren waar slechts één of twee medewerkers OVB werken. Medewerkers van verschillende kantoren nemen inmiddels wel deel aan regionale overleggen. Daarnaast vindt er tenminste vier keer per jaar een landelijk fiscaal technisch overleg (FTO) plaats. De drie VTA's en de voorzitter van de kennisgroep OVB overleggen iedere drie weken met elkaar en bespreken de lopende fiscaal technische zaken. De VTA's ontvangen vragen van collega's uit het land. Zo nodig worden fiscaal technische vragen voorgelegd aan de kennisgroep. De vaktechnische structuur is eind 2021 geëvalueerd. Samengevat volgt uit de evaluatie dat de vaktechnische structuur naar wens werkt. Geadviseerd wordt conform aanvankelijke uitgangspunten een vierde VTA toe te voegen aan de structuur en zo mogelijk een VTA aan te stellen buiten de Randstad.

Net als in 2020 hebben in 2021 al deze overleggen digitaal plaatsgevonden als gevolg van de COVID-19-pandemie. Hierbij moet worden aangetekend dat los van de formele overlegstructuren de ervaring is dat de medewerkers elkaar meestal wel weten te vinden, bijvoorbeeld via telefoon, Connect People (CP), e-mail/sametime of digitale Webex-meetingen.

De lijnen van de kennisgroep en de vaktechnische lijn zijn kort, zowel naar de collega's in het land (P, MKB, GO) als naar de CD Vaktechniek/Brieven & Beleidsbesluiten (B&B) en de concerndirecties Uitvoerings- en Handhavingsbeleid (UHB) en Fiscaal Juridische Zaken (FJZ). Casussen worden in de meeste gevallen via de VTA's met een preadvies aan de kennisgroep aangeboden. Maar daarnaast verleent de kennisgroep ook bijstand in andere vorm. Daarbij kan gedacht worden aan: dossierbehandeling, meelezen/-schrijven in procedures, bijstand bij mondelinge behandeling procedures, kennissessies, bijstand tijdens het wet- & regelgevingsproces, bijdragen aan uitvoeringstoetsen.

In 2020 en 2021 heeft de kennisgroep daarnaast o.a. veel bijstand en ondersteuning verricht ten aanzien van de totstandkoming, implementatie en uitvoering van de Wet differentiatie overdrachtsbelasting, de problematiek rond de vrijstelling bij taakoverdracht tussen woningcorporaties, de huidige ontwikkelingen en problematiek rond de splitsingsvrijstelling, problematiek rond de kavelruilvrijstelling, de netwerkvrijstelling en WOB-verzoeken.

De kennisgroep is eind 2020 begonnen met een onderscheid te maken tussen rechtsvragen en (moeilijke) helpdeskvragen. In december 2020 heeft hiervoor een inhaalslag plaatsgevonden met betrekking tot de vragen en antwoorden die in 2020 zijn afgerond. Tot aan dat moment was het niet gelukt om een duidelijk onderscheid te definiëren tussen de beide begrippen. Vaststelling of er sprake is van een rechtsvraag of een helpdeskvraag vindt nu na beantwoording van de vraag plaats in gezamenlijk overleg tussen de collega van B&B en de kennisgroepvoorzitter. Voor 2021 stond op het programma om de antwoorden op de helpdeskvragen intern te gaan publiceren via QUARK. Gezien de voorgenomen uitfasering van QUARK is besloten dit stop te zetten. Vooralsnog worden de antwoorden op helpdeskvragen gedeeld via een besloten community op Connectpeople. Antwoorden op rechtsvragen worden aangeleverd aan de Corporate Dienst Vaktechniek/Brieven en Beleidsbesluiten. Voor 2021 stond daarnaast voor B&B aanpassing van het Besluit Ondernemersfaciliteiten[1] op het programma. In 2021 zijn geen antwoorden op rechtsvragen via beleidsbesluiten extern gepubliceerd. De aanpassing van het Besluit Ondernemersfaciliteiten is nog onder constructie.

De vraagsteller dient een kennisgroepvraag op de voorgeschreven wijze (met preadvies) in. Sinds 1 januari 2020 vindt er een beoordeling en check op volledigheid plaats door de VTA's alvorens de vraag aan de kennisgroep wordt voorgelegd. Hierdoor is een kwaliteitsslag gemaakt. De kennisgroep heeft in 2021 in totaal 29 helpdesk – en/of rechtsvragen afgedaan. Daarnaast is nog een tweetal vragen ingetrokken. In 2021 heeft de nadruk gelegen op vragen en antwoorden met betrekking tot de Wet differentiatie overdrachtsbelasting, het wegwerken van de voorraad en het komen tot werken in de actualiteit. Dit is gerealiseerd. Overige vragen die niet onder de noemer moeilijke helpdesk- of rechtsvraag vallen, worden in overleg met de vraagsteller als collegiale bijstand afgedaan. Hieronder vallen ook de vragen die via het Webcare-team (vragen die binnenkomen via social media, op jaarbasis enkele tientallen) binnenkomen. Deze vragen worden niet geregistreerd. In het kader van de Wet differentiatie overdrachtsbelasting is een aantal vragen en antwoorden geformuleerd en deels gepubliceerd in een beleidsbesluit. Een aantal medewerkers van de kennisgroep heeft hier in 2021 veel tijd aan besteed. Verwachting is dat ook in 2022 veel tijd besteed gaat worden aan de uitvoering van de Wet differentiatie overdrachtsbelasting. Rechts - en heldeskvragen komen op/zullen opkomen in vooroverleg, bezwaar- en beroepsprocedures.

Leden van de kennisgroep zijn formeel voor één dag in de week aan de kennisgroep verbonden. Daarnaast werken zij in een uitvoeringsdirectie (P, MKB & GO) en zijn nog verbonden aan andere kennisgroepen en/of het VKC of CCB. Kennisgroepleden verzorgen ook kennisoverdracht en onderwijs en staan collega's in het land bij in bijvoorbeeld procedures. De veelheid aan werk voor een kleine groep mensen heeft gevolgen voor de beschikbare tijd voor het behandelen van helpdesk- en rechtsvragen. Naast het primaire werk van de kennisgroep (rechts- en helpdeskvragen beantwoorden) wordt steeds vaker een beroep gedaan op de kennisgroep. Het gaat dan bijvoorbeeld om het valideren van teksten op de interne- en externe website van de Belastingdienst, vaktechnische beoordelen van werkinstructies, WOB-verzoeken, uitvoeringstoetsen, quick scans, inhoudelijke bijdragen aan risicoregels, wetgevingstrajecten, etc.

De samenstelling van de kennisgroep is in 2021 gewijzigd als gevolg van onder andere het vertrek van één van de leden. Vanuit de UD's P, MKB en GO wordt sinds medio een ontwikkelplek ingevuld. Komend jaar en komende jaren zullen leden van de kennisgroep als gevolg van pensionering de kennisgroep gaan verlaten.

[1] [1] Besluit Ondernemingsfaciliteiten, 25 mei 2018, nr. 2018-50125

Hoofdstuk 2 Inhoudelijke terugblik op 2021

Dit hoofdstuk bevat een puntsgewijze opsomming van activiteiten, werkzaamheden en onderwerpen waarbij de kennisgroep overdrachtsbelasting in 2021 betrokken was. Voor zowel de rechtsvragen als de helpdeskvragen geldt dat dit in alle gevallen casussen uit de praktijk betreffen waarbij op basis van veelal een uitgebreid feitencomplex een standpunt door de kennisgroep wordt geformuleerd. Uitdaging is telkens om de beschikking te hebben over het complete feitencomplex. De invoering van de fiscaaltechnische structuur helpt hierbij. De VTA's controleren namelijk of de feiten zoveel mogelijk compleet zijn en of de zienswijze van de collega in het land is bijgevoegd.

In paragraaf 2.1 een opsomming van onderwerpen van rechts- en helpdeskvragen, die zijn afgedaan in 2021. Onder de opsomming een korte toelichting.

2.1. Antwoorden op rechts- en helpdeskvragen

De volgende vragen zijn in 2021 afgedaan:

casus nummer (link)	*RV of HDV*	**datum advies**	**standpunt**	**beschrijving casus**
21-052-0027	*RV*	03-12-2021	standpunt	Kwalificatie rechtsvorm
21-052-0026	*HDV*	20-09-2021	standpunt	Twee hoofdverblijven?
21-052-0025	*RV*	20-09-2021	standpunt	Toepassing artikel 13 WBR
21-052-0024	*HDV*	22-11-2021	standpunt	Geldt ook voor aanhorigheden de voorwaarde dat de verkrijger de aanhorigheid na de verkrijging anders dan tijdelijk gaat gebruiken
21-052-0023	*HDV*	07-10-2021	standpunt	Erfpacht
21-052-0021	*HDV*	08-09-2021	standpunt	Art. 4 Wbr, doeleis parkeergarage
21-052-0019	*RV*	11-12-2021	standpunt	Verdeling pand, art. 15-1-g Wbr
21-052-0017	*HDV*	03-08-2021	standpunt	Overdracht onderneming door coöperatie tegen uitreiking van aandelen.
21-052-0015	*HDV*	04-10-2021	standpunt	Start termijn aangifte, meerdere vrijstellingen mogelijk
21-052-0014	*HDV*	20-09-2021	standpunt	Wie behoren tot het huishouden van de verkrijger?
21-052-0013	*HDV*	20-09-2021	standpunt	Voor 'gebruik, anders dan tijdelijk, als hoofdverblijf' aansluiten bij art. 3.111 Wet IB 2001?
21-052-0012	*RV*	16-09-2021	standpunt	2 woningen worden 1 woning
21-052-0011	*RV*	17-09-2021	standpunt	Art. 14, lid 2 WBR, begrip eigen woning
21-052-0010		20-05-2021	niet in behandeling	Juridische splitsing omhoog, art. 15-1-h Wbr
21-052-0009		16-09-2021	ingetrokken	Problematiek m.b.t. CV/topconcern
21-052-0008	*HDV*	16-09-2021	standpunt	Verkrijging economische eigendom. Cash voor stenen.
21-052-0007	*RV*	23-04-2021	standpunt	Toepassing doeleis artikel 4 WBR bij holdingvennootschap die ozr-deelneming heeft van minder dan 1/3.
21-052-0006	*RV*	04-06-2021	standpunt	Toepassing art. 13 Wbr
21-052-0005	*RV*	29-06-2021	standpunt	Splitsing en ontgaan van belasting (vpb)
21-052-0004	*HDV*	19-02-2021	standpunt	Terugkoop door woco na 1-1-2021.
21-052-0003	*HDV*	15-04-2021	standpunt	Herstructurering
21-052-0002	*HDV*	04-02-2021	standpunt	Beroep op art. 15-1-h met terugwerkende kracht
21-052-0001	*RV*	14-04-2021	standpunt	Verkrijging bloot eigendom woning, tarief
20-052-0021	*HDV*	18-06-2021	vervallen	Artikel 19 en dwaling
20-052-0020	*RV*	07-10-2021	standpunt	Toepassing art 10 WBR bij kleine deelnemingen
20-052-0019	*HDV*	11-01-2021	standpunt	Huuraanvullend opstalrecht
20-052-0018	*HDV*	29-06-2021	standpunt	Voortzettingseis
20-052-0017	*HDV*	29-09-2021	standpunt	Art. 15 lid 1 letter e WBR
20-052-0012	*HDV*	19-02-2021	standpunt	Taakoverdracht ANBI
20-052-0005	*RV*	30-09-2021	standpunt	Gevolgen verkoop/verkrijging onder voorwaarden
19-052-0021	*RV*	04-02-2021	standpunt	Samenloopvrijstelling en strafheffing

De beantwoorde vragen in 2021 zien met name op de per 1 januari 2021 ingevoerde Wet differentiatie overdrachtsbelasting. Het gaat dan met name om de toepassing van het verlaagd tarief

of de startersvrijstelling. Daarnaast zijn er net als andere jaren veel vragen beantwoord met betrekking tot de ondernemingsfaciliteiten en de toepassing van artikel 4 Wbr (onroerende zaakrechtspersoon).

2.2. Overige vragen

Overige vragen die niet onder de noemer moeilijke helpdesk- of rechtsvraag vallen, worden in overleg met de vraagsteller als collegiale bijstand afgedaan. Hieronder vallen ook de vragen die via het Webcare-team (achtervang op vragen die binnenkomen via social media) binnenkomen. Het betreft tot op heden uitsluitend vragen over de Wet differentiatie overdrachtsbelasting. Deze vragen worden niet geregistreerd. In het kader van de Wet differentiatie overdrachtsbelasting is een aantal vragen en antwoorden geformuleerd en deels gepubliceerd in een beleidsbesluit. Een aantal medewerkers van de kennisgroep heeft hier in 2021 veel tijd aan besteed.

2.3. Beleidsbesluiten

De kennisgroep wordt steeds betrokken bij OVB-gerelateerde (aanpassingen van) beleidsbesluiten. Zo is er meegewerkt aan een update van het:

1. 2021-25132 Besluit Registratiewet
2. 2021-64140 Besluit Belastbaar feit
3. 2021-121034 Besluit Startersvrijstelling en 2%-tarief
4. 2021-140430 Besluit Startersvrijstelling en 2%-tarief; vragen en antwoorden

Overige publicaties samen met B&B en FJZ:

1. Vraag & antwoord Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting, maart 2021 (later opgenomen in 2021 – 140430 Besluit Startersvrijstelling en 2%-tarief: vragen en antwoorden

Voor het vraag & antwoord Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting is een kerngroep geformeerd die deze vragen en antwoorden heeft voorbereid. In eerste instantie is een document met vragen en antwoorden gepubliceerd op o.a. rijksoverheid.nl en belastingdienst.nl. Collega's van de kennisgroep onroerende zaken hebben hieraan ook een bijdrage geleverd. Vragen komen van collega's in het land, via de Belastingtelefoon, van notarissen, Vereniging Eigen Huis, etc. De secretaris van de kennisgroep overdrachtsbelasting is aanspreekpunt voor algemene vragen van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Later in 2021 zijn de eerder gepubliceerde vragen en antwoorden samen met een nieuwe set vragen en antwoorden gepubliceerd in het hierboven genoemde Besluit Startersvrijstelling en 2%-tarief; vragen en antwoorden (2021-140430).

2.4. Uitvoeringstoets nieuwe stijl (UTNS)

- 2021-1133 verzamelsjabloon eindejaarsbesluit.
- 2021-1135 Wijzigen inhoud en wijze van aanleveren van de aangifte overdrachtsbelasting door de notaris (EJR 5).
- 2021-1103 Vrijstelling van overdrachtsbelasting bij terugkoop met verkoopregulerend beding (i.o.v. DGFZ, TK-sjabloon); wijzigingen in formulering.

5.1.2i

5.1.2i

2.6. Ondersteuning aan DGFZ en FJZ etc.

- Belastingplan 2022 (wijzigingen overdrachtsbelasting).
- Wetsvoorstel kwalificatiebeleid rechtsvormen (open CV).
- Mogelijke aanpassing splitsingsvrijstelling/ondernemingsfaciliteiten voor de overdrachtsbelasting.

Collega's van FJZ, B&B en de voorzitter van de kennisgroep overleggen periodiek over lopende zaken. Daarnaast vaker als de onderwerpen zich daarvoor lenen.

2.7. Procesregie/keten overige middelen

Overdrachtsbelasting is onderdeel van de keten Overige middelen. De kennisgroepvoorzitter en leden van de kennisgroep sluiten zo nodig aan bij verschillende overleggen, waaronder het regieoverleg overdrachtsbelasting, het fiscaal organisatorisch overleg overdrachtsbelasting en werkgroepen op onderwerpen met betrekking tot de overdrachtsbelasting vanuit de keten.

Meer specifiek is bijgedragen aan:

1. Update Verklaringen 2%-tarief en startersvrijstelling Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting. Daarnaast is een nieuwe verklaring voor onvoorziene omstandigheden ontwikkelt.
2. Externe website actualisering (najaar 2021) en update n.a.v. het Belastingplan 2022.
3. Aanpassing externe website n.a.v. Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting.
4. Aanspreekpunt algemene vragen KNB/notariaat Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting.
5. Ontwikkelen van een risicomodel met Df&A voor de startersvrijstelling en het verlaagd tarief.
6. Optimaliseren Watson query's en het realiseren van een signaalvoorzieningsapplicatie.
7. Digitaliseringstraject van het aangiftebericht (uitbreiding, waaronder BSN/RSIN).

Vooral in het kader van landelijke coördinatie wordt intensief samengewerkt met procesregie. Daarnaast maakt de voorzitter van de kennisgroep deel uit van het Regieoverleg Overdrachtsbelasting en het Fiscaal Organisatorisch Overleg Overdrachtsbelasting (m.i.v. 01-01-2022 de Adviestafel OVB). In deze overleggen bewaakt en brengt de voorzitter van de kennisgroep in de rol van LaVaCo de fiscaal technische aspecten.

2.8. Opleidingen c.a.

In 2021 is een digitale basiscursus overdrachtsbelasting (5 dagen) georganiseerd en verzorgd in samenwerking met de Belastingdienst Academie, zijn zelf digitale sessies voor medewerkers en leidinggevenden georganiseerd en verzorgd en zijn bijdragen geleverd aan programma's van anderen. Zie hieronder voor een overzicht (individuele bijdragen van leden van de kennisgroep aan sessies van anderen zijn hierin niet opgenomen):

1. Docentschap basiscursus overdrachtsbelasting. Er is dit jaar een digitale basiscursus overdrachtsbelasting gegeven als gevolg van het stopzetten van alle fysieke opleidingen door de coronapandemie. In 2021 zijn drie docenten betrokken bij deze cursus lid van de kennisgroep. Voor het tweede kwartaal 2022 staat een fysieke basiscursus op de planning.

2. In 2021 heeft geen themadag overdrachtsbelasting plaatsgevonden. Voor oktober 2021 stond een themadag rond het onderwerp 50 jaar Wet belastingen van rechtsverkeer (overdrachtsbelasting) op het programma. Deze dag heeft geen doorgang gevonden (COVID-19 maatregelen). De dag staat nu voor mei 2022 gepland.

3. In 2021 zijn de volgende digitale kennissessies voor medewerkers en geïnteresseerde leidinggevenden georganiseerd:
   14 januari 2021 Wet differentiatie overdrachtsbelasting
   8 maart 2021 Wet differentiatie overdrachtsbelasting inclusief spreekuur
   18 maart 2021 Nieuw vervaardigd?
   30 maart 2021 Splitsingsvrijstelling
   12 april Wet differentiatie overdrachtsbelasting inclusief spreekuur
   18 mei 2021 Administratieve boeten en overdrachtsbelasting

   Deze sessies worden georganiseerd door de kennisgroepvoorzitter overdrachtsbelasting met hulp van o.a. 5.1.2e In 2021 hebben de volgende sprekers een bijdrage geleverd: 5.1.2e en 5.1.2e .

4. In 2021 zijn specifiek voor leidinggevenden nog de volgende sessies verzorgd:
   5 juli 2021 Overdrachtsbelasting, tijdens het topseminar voor strategisch managers
   30 september 2021 Overdrachtsbelasting voor teamleiders

Uit evaluaties volgt dat de onderwijsbijdragen vanuit en door de kennisgroep(leden/voorzitter) goed worden gewaardeerd. De digitale kennissessies zullen in 2022 worden voortgezet.

Hoofdstuk 3 2021 in cijfers

Hieronder de cijfers met betrekking tot de helpdesk- en rechtsvragen die de kennisgroep heeft ontvangen, onderhanden heeft en beantwoord heeft. De cijfers van zowel 2020 als 2021 worden getoond. Het aantal vragen dat aan de kennisgroep overdrachtsbelasting wordt voorgelegd neemt toe. In 2020 zijn 20 nieuwe helpdesk- of rechtsvragen voorgelegd aan de kennisgroep. In 2021 zijn dat er inmiddels 33. Daarnaast is er in 2021 een nieuwe werkstroom bijgekomen, te weten vragen die binnenkomen via het Webcare-team (social media). De kennisgroepvoorzitter en secretaris zijn hiervoor de aanspreekpunten. Deze vragen en antwoorden zijn niet in de cijfers meegenomen. Ook de vragen en antwoorden m.b.t. de Wet differentiatie overdrachtsbelasting die door leden van de kennisgroep zijn opgesteld naar aanleiding van vragen uit de praktijk zijn niet in de cijfers opgenomen. Uiteindelijk zijn ruim 40 vragen en antwoorden gepubliceerd in een (beleids)besluit.

Tabel 1 – vragen 2020 helpdesk- en rechtsvragen

	Aantal:
Voorraad op 1 januari 2020	14
Voorraad op 31 december 2020	8
Aantal ingekomen vragen in 2020	20
Aantal antwoorden op vragen in 2020	20
Aantal vragen vervallen/ingetrokken	6

Tabel 2 – Rechtsvragen 2020

	Aantal:
Aantal antwoorden op rechtsvragen in 2020	11

Tabel 3 – Helpdeskvragen 2020

	Aantal:
Aantal antwoorden op helpdeskvragen in 2020	9

Ta**bel 4 – vragen 2021 helpdesk- en rechtsvragen**

	Aantal:
Voorraad op 1 januari 2021	8
Voorraad op 31 december 2021	10
Aantal ingekomen vragen in 2021	33
Aantal antwoorden op vragen in 2021	29
Aantal vragen vervallen/ingetrokken	2

Tabel 5 – Rechtsvragen 2021

	Aantal:
Aantal antwoorden op rechtsvragen in 2021	12

Tabel 6 – Helpdeskvragen 2021

	Aantal:
Aantal antwoorden op helpdeskvragen in 2021	17

Belangrijk om nog op te merken is dat de rechtsvragen en moeilijke helpdeskvragen over het algemeen vragen van rechtstoepassing zijn op uitgebreide feitencomplexen waarin via verschillende rechtshandelingen van situatie A naar situatie B gekomen wordt. Vragen die niet onder de noemer rechtsvraag of complexe helpdeskvraag vallen, worden in overleg met de vragensteller als collegiale bijstand afgedaan.

Collega's in het land weten de kennisgroep goed te vinden. Dit is niet veranderd door de implementatie van de nieuwe vaktechnische structuur en het nagenoeg volledig thuiswerken als gevolg van de coronapandemie. De kennisgroep werkt inmiddels in de actualiteit. Openstaande

vragen zijn niet ouder dan zes maanden. Doorlooptijden blijven een aandachtspunt. De leden van de kennisgroep hebben één dag per week beschikbaar voor de kennisgroep. Daar gaat de tijd voor vergaderingen, etc. vanaf. Leden van de kennisgroep zijn collega's die vaak meerdere taken hebben. Denk aan VKC, CCB, lid van andere kennisgroepen, verzorgen van onderwijs, ondersteunen bij beroepsprocedures, etc. en dit naast het werk wat zij doen in het reguliere proces. De behandelaars van een ingediende vraag zoeken indien nodig contact met de vragensteller als beantwoording lang(er) gaat duren. In urgente gevallen wordt uiteraard de vraag meteen in behandeling genomen en - zo snel als mogelijk - beantwoord. Dit is incidenteel. Tot op heden is het nog niet gelukt om rechtsvragen om te zetten in beleidsbesluiten.

In 2021 heeft de kennisgroep aan het actualiseren van beleidsbesluiten meegewerkt. Het aanvankelijke gepubliceerde vraag en antwoord Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting is later in het jaar met aanvulling van een aantal vragen en antwoorden als beleidsbesluit gepubliceerd.

De kennisgroep Overdrachtsbelasting heeft in 2020 intensief bijgedragen aan de totstandkoming van de Wet Differentiatie Overdrachtsbelasting. Een groot deel van de beschikbare tijd van de kennisgroep is hieraan besteed. Met de invoering in 2021 is dit doorgelopen. Nu in de vorm van onder andere het formuleren van vragen en antwoorden voor externe publicatie, de behandeling rechtsvragen en helpdeskvragen, kennissessies, signalering van knelpunten (formele vereisten verlaagd tarief en startersvrijstelling), aanpassingen op de externe website, behandelen van webcare-vragen. Verwachting is dat dit nog doorzet in 2022. De eerste procedures zullen dan voor de rechter komen.

Hoofdstuk 4 Medewerkers van de kennisgroep

Tabel 3 – Samenstelling kennisgroep op 31 december 2020

Naam	Rol (voorzitter, secretaris, lid of ontwikkelplek)	Directie
5.1.2e	Voorzitter	Vaktechniek
	Secretaris	GO
	Lid	GO/VKC
	Lid	MKB/CCB
	Lid	P/buitenland
	Lid	GO
	Lid	GO/VKC
	Ontwikkelplek	GO
	Lid	B&B
	Achtervang B&B	B&B
	Lid	CCB
	Lid	VKC
	Lid (agenda)	GO/VKC
	Lid	MKB
	Lid	MKB

Tabel 4 – Samenstelling kennisgroep op 31 december 2021

Naam	Rol (voorzitter, secretaris, lid of ontwikkelplek)	Directie
5.1.2e	Voorzitter	Vaktechniek
	Secretaris	GO
	Lid	GO/VKC
	Lid	MKB
	Lid	P/buitenland
	Lid	GO
	Lid	GO/VKC
	Ontwikkelplek	GO
	Lid	B&B
	Achtervang B&B	B&B
	Lid	CCB
	Lid	VKC
	Lid (agenda)	GO/VKC
	Lid	GO
	Lid	MKB
	Ontwikkelplek	P/buitenland
	Ontwikkelplek/secretaris	MKB

De meeste leden zijn al langdurig werkzaam in de OVB en voor de kennisgroep. Het VKC, de CCB en B&B zijn vertegenwoordigd en enkele leden zijn tevens werkzaam in andere middelen zoals de omzetbelasting, inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting. 5.1.2e is in 2019 aangesloten bij de kennisgroep. Aangezien de werkzaamheden in de praktijk niet te combineren bleken, heeft 5.1.2e inmiddels afscheid genomen van de kennisgroep. Hij is vervangen door 5.1.2e In 2021 is een drietal nieuwe ontwikkelplekkers deel gaan uitmaken van de kennisgroep. 5.1.2e vanuit P/buitenland, 5.1.2e vanuit MKB en 5.1.2e vanuit GO. 5.1.2e vervult daarbij inmiddels de rol van secretaris samen met 5.1.2e 5.1.2e zal in de loop van 2022 met pensioen gaan. Met de collega's op de ontwikkelplekken is de kennisgroep voorbereid op natuurlijke uitstroom in 2022 en daarna door bijvoorbeeld pensioen.

Daarnaast nemen sinds eind 2019 de VTA's OVB bij toerbeurt deel aan de vergadering. De VTA's zijn 5.1.2e (MKB, kantoor Hoofddorp), 5.1.2e (MKB, kantoor Hoorn) en 5.1.2e (GO, kantoor Amsterdam). De VTA's werken landelijk.

De drie VTA's en de voorzitter van de kennisgroep OVB overleggen iedere drie weken met elkaar en bespreken de lopende zaken. De VTA's ontvangen vragen van collega's uit het land. Zo nodig worden fiscaal technische vragen voorgelegd aan de kennisgroep. Conform het oorspronkelijke uitgangspunt en bevestigd na de evaluatie van de vaktechnische lijn zal in 2022 een vierde VTA vanuit GO via een belangstellingsinventarisatie (BSI) worden geworven.

buiten verzoek

Hoofdstuk 5 Contacten van de kennisgroep

B&B: Neemt deel aan de KG-vergaderingen en twee medewerkers van B&B maken deel uit van de kennisgroep overdrachtsbelasting.

FJZ: Contacten lopen veelal via B&B (leden van de kennisgroep). Incidenteel deelname aan vergaderingen KG door FJZ. Periodiek vindt overleg en afstemming plaats tussen de kennisgroepvoorzitter, de medewerkers van B&B en de collega's van FJZ. Zo nodig sluiten medewerkers van team Cassatie aan. Zie onder 2.6.

UHB: De kennisgroepvoorzitter heeft direct contact met UHB. Op basis van actuele onderwerpen is er over en weer contact. Bijvoorbeeld in het kader van uitvoeringstoetsen, de implementatie van wet- en regelgeving, toezeggingen door de staatssecretaris, etc.

UTNS: Zie onder 2.4.

Andere kennisgroepen, zoals Omzetbelasting en Fusies en fiscale eenheden, Aanmerkelijk belang en Eigen woning: incidenteel. Eind 2019 is de notitie splitsingsvrijstelling opgesteld, waarbij voorgesteld wordt artikel 5c van het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer te wijzigen. Deze gezamenlijke notitie van de kennisgroepen Overdrachtsbelasting, Fusies en fiscale eenheden en Aanmerkelijk belang is door het management van de Corporate Dienst Vaktechniek aangeboden aan FJZ. Ook in 2020 en 2021 was dit relevant en wordt vervolgd in 2022. Daarnaast is er een aantal keer contact geweest en zijn vragen voorgelegd aan de kennisgroep Formeel recht en de kennisgroep Kwalificatie van rechtspersonen.

Fiscaal landelijk Technisch Overleg (FTO): De voorzitter van de kennisgroep zit deze vergadering voor en enkele leden van de kennisgroep nemen deel aan het overleg. In 2021 hebben een viertal online vergaderingen plaatsgevonden. Daarnaast is een kennissessie georganiseerd over het onderwerp taxatie/waardebepaling. Het FTO bestaat uit inspecteurs en behandelaars overdrachtsbelasting uit het land (de lokaal fiscaal technische contactpunten).

Fiscaal Organisatorisch overleg (FOA): De voorzitter en/of secretaris van de kennisgroep sluiten afhankelijk van de onderwerpen op de agenda aan. Dit betreft een overleg van de portefeuillehouders overdrachtsbelasting (afdelingshoofd(en) en teamleiders).

Regie Overleg Overdrachtsbelasting: De voorzitter van de kennisgroep sluit aan afhankelijk van de onderwerpen op de agenda. Dit betreft een overleg met de afdelingshoofden GO en MKB met als portefeuille de overdrachtsbelasting, een teamleider van GO en van MKB en 5.1.2e namens de keten overige middelen.

Keten Overige middelen: Hieraan neemt de voorzitter van de kennisgroep deel en zo nodig (afhankelijk van het onderwerp) nemen leden van de kennisgroep overdrachtsbelasting deel aan overleggen, activiteiten, opdrachten, onderwerpen van de keten Overige middelen.

In voorkomende gevallen heeft afstemming plaatsgevonden met de **LaVaCo OB en de LaVaCo Formeel recht**.

Hoofdstuk 6 Organisatorisch en overig

De voorzitter van de kennisgroep is per 1 januari 2019 functioneel volledig bij CD Vaktechniek ingedeeld.

De nieuwe vaktechnische infrastructuur voor het middel overdrachtsbelasting is met ingang van eind 2019 van kracht. De vaktechnische structuur is opgenomen op de intranetwebsite en in verschillende overleggen mondeling toegelicht, te weten themadag overdrachtsbelasting, Fiscaal Organisatorisch Aanspreekpunten Overdrachtsbelasting (FOA), Fiscaal Technisch Overleg Overdrachtsbelasting (FTO) en een overleg van de Keten Overige Middelen. De structuur is inmiddels bekend in het land. De vaktechnische escalatielijn loopt via de Vaktechnische Aanspreekpunten - (VTA) en de Landelijk Vaktechnische Coördinator - (LaVaCo) OVB. De voorzitter van de kennisgroep Overdrachtsbelasting is ook de LaVaCo OVB.

De vaktechnische structuur ziet er als volgt uit:

Hoofd onderdeel Landelijke Coördinatie van CD Vaktechniek
|
Landelijk Vaktechnische Coördinator (Voorzitter kennisgroep OVB)
|
3 VTA's OVB (landelijke dekking voor GO, MKB, P en CAP)
|
Medewerkers OVB

buiten verzoek

Aanvankelijk vonden in 2020 maandelijks vergaderingen plaats in De Knoop (Utrecht). Als gevolg van de coronapandemie is aanvankelijk besloten korter maar ook frequenter digitaal te gaan vergaderen (één keer per twee weken). Inmiddels wordt gemiddeld één keer per drie weken met de gehele kennisgroep via Webex vergaderd. In kleinere groepen vinden tussentijds regelmatig overleggen plaats op onderwerp.

Zo nodig – indien jurisprudentie, nieuwe regelgeving e.d. dit vereisen – vinden extra bijeenkomsten plaats. De leden van de kennisgroep hebben verder regelmatig via telefoon, e-mail of connectpeople contact met elkaar. Kennisgroepvragen en -antwoorden worden op de besloten community geplaatst en zijn alleen toegankelijk voor de leden van de kennisgroep. Sinds eind 2019 worden de kennisgroepstandpunten met landelijke uitstraling gepubliceerd op een besloten community op connectpeople. Medewerkers die hiervoor toegang willen moeten zich melden bij de kennisgroepvoorzitter.

Voor het land belangrijke standpunten worden via het FTO met de medewerkers gedeeld. Wanneer het belangrijk is dat medewerkers eerder van een standpunt op de hoogte zijn, wordt dit gedeeld via e-mail. Alle landelijke communicatie wordt via de VTA-mail verzonden.

De voor de werkzaamheden van de KG beschikbare tijd is voor de leden beperkt. In 2020 en 2021 heeft de focus gelegen op het wegwerken van voorraden om te komen tot werken in de actualiteit. Dat is gerealiseerd. Ervaring is dat daar waar snelheid noodzakelijk is, ook binnen korte termijn duidelijkheid kan worden gerealiseerd. Veel tijd is besteed aan de invoering en uitvoering van de Wet differentiatie overdrachtsbelasting.

Voor anticiperend acteren (naar aanleiding van publicaties in vaktijdschriften, voorgenomen regelgeving, ontwikkelingen in de maatschappij, rechterlijke uitspraken) geldt hetzelfde. Essentieel is het om goede afspraken te maken en in gesprek te gaan als blijkt dat in de praktijk de voor de kennisgroep beschikbaar gestelde tijd door andere werkzaamheden niet kan worden benut.

Hoofdstuk 7 Vooruitblik op 2022

7.1. Ontwikkelingen

Wet- & regelgeving
De nieuwe wetgeving per 1 januari 2021 met betrekking tot de zogenoemde startersvrijstelling en het 2%-tarief voor woningen bij zelfbewoning heeft in 2021 veel werk opgeleverd en zal naar verwachting ook in 2022 veel werk opleveren. Specifieke gevallen zullen voor de rechter komen. De secretaris van de kennisgroep is ook in 2022 aanspreekpunt voor het notariaat (KNB) voor algemene vragen.

Aanpassing van artikel 5d UBBR (taakoverdracht) naar aanleiding van de Tweede Kamer behandeling van het wetsvoorstel differentiatie tarief overdrachtsbelasting.

Eind 2019/begin 2020 is het memo "Gevolgen arrest Hoge Raad 13 september 2019 over de toepassing van de splitsingsvrijstelling in de overdrachtsbelasting" (gemaakt tezamen met kennisgroepen Fusies en fiscale eenheden en Aanmerkelijk belang) door het management van de CD Vaktechniek aangeboden aan FJZ. Het memo omvat een voorstel tot aanpassen artikel 5c UBBR. Op 18 december 2020 heeft de Hoge Raad opnieuw een belangwekkend arrest gewezen in een splitsingszaak. Het arrest versterkt de noodzaak tot aanpassing van de regelgeving. Gezamenlijk met FJZ en B&B zal de KG een bijdrage leveren m.b.t. het wetgevingstraject hieromtrent. Dit onderwerp is inmiddels bij DGFZ neergelegd en ook opgepakt. Dit traject zal in 2022 verder worden vervolgd.

Nadere invulling (ontwikkelingen jurisprudentie, aanpassing regelgeving) vrijstelling artikel 15, lid 1, onderdeel b WBR in combinatie met artikel 4 WBR naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad van 30 november 2018. Deze uitspraak maakt helaas nog lang niet voor alle situaties duidelijk of en zo ja, voor welk gedeelte de vrijstelling van toepassing is. T.a.v. een aantal situaties heeft de kennisgroep inmiddels een standpunt ingenomen. Bedoeling was om in 2021 deze standpunten op te nemen in een beleidsbesluit (Besluit Ondernemingsfaciliteiten). Dat is niet gelukt. Verwachting is dat het aangepaste besluit in 2022 wordt gepubliceerd.

Gewenst is verder net als in 2021 een aanpassing van de kavelruilvrijstelling en verdere modernisering van de ondernemersfaciliteiten in het Uitvoeringsbesluit Belastingen van rechtsverkeer. Ook dit onderwerp is bij DGFZ neergelegd.

5.1.2i

Onderwijs & kennisdeling
Planning voor 2022 is om één maal de basiscursus OVB digitaal voor een beperkte groep aan te bieden in het tweede kwartaal van 2022. Mogelijke kandidaten worden benaderd.

Docentschap basiscursus OVB. Er zijn in 2021 nieuwe medewerkers bij de overdrachtsbelasting binnengekomen en gestart. In 2022 zullen eveneens nieuwe medewerkers binnenkomen. Huidige docenten hebben een veelheid van andere taken. Als gevolg van gewijzigd intern beleid kan onderwijs niet meer buiten de reguliere werkzaamheden worden verzorgd. Docenten zien op basis hiervan geen ruimte om onderwijs te blijven verzorgen. De docenten hebben voor 2022 zich eenmalig bereid verklaard de basiscursus fysiek te verzorgen. Op termijn is derhalve aanvulling van docenten dan wel extern inkopen van onderwijs ten behoeve van onder andere de basiscursus overdrachtsbelasting wenselijk.

De themadag (50-jaar WBR) 2022 staat gepland voor mei 2022 in de Jaarbeurs in Utrecht. De themadag is bedoeld voor alle medewerkers en leidinggevenden in de overdrachtsbelasting. Door het jaar heen zullen periodiek digitale themasessies worden

georganiseerd. Op 10 januari 2022 zijn managers bijgepraat tijdens het topseminar voor managers over de overdrachtsbelasting. Op 17 januari 2022 heeft een digitale themaochtend plaatsgevonden met als onderwerp de ontwikkelingen vanaf 1 januari 2022 voor wat betreft de overdrachtsbelasting. Ruim 70 collega's inclusief een aantal leidinggevenden hebben deze sessie bijgewoond. Bij deze sessies sluiten ook collega's van de CD Vaktechniek/B&B, de Concern directie FJZ en DGFZ (wetgeving) aan. Deze collega's kunnen dan zo nodig ook achtergronden toelichten. Dit wordt erg gewaardeerd. In maart 2022 wordt het onderwerp 'aanhorigheden' behandeld. Op het programma staat voor nu verder nog een sessie over het wetgevingstraject.

Invoeringstoets

De invoeringstoets is een nieuw instrument - door het vorige kabinet aan de kamer toegezegd - welke in principe een jaar na invoering van nieuwe wetgeving wordt gedaan. De invoeringstoets is bedoeld om te onderzoeken of aannames uit de uitvoeringstoets nog steeds kloppen, wat de kwaliteit van de uitvoering is, zijn er misschien knelpunten of nieuwe inzichten waar we aan de voorkant niet aan gedacht hadden, en hoe pakt het uit voor de mensen waarvoor de wet bedoeld is. Ook voor de beleidsmakers komen er vragen op zoals de vraag of de wet inderdaad werkt zoals die bedoeld was. De Belastingdienst is dit instrument aan het ontwikkelen. Bedoeling is dat de aanpassingen van de overdrachtsbelasting (bijvoorbeeld de Wet differentiatie overdrachtsbelasting) in deze pilot worden meegenomen.

Interne en externe informatie voorziening Belastingdienst

Intranet wordt stapsgewijs geheel vernieuwd. In 2021 en daarna zijn de overige middelen, waaronder de overdrachtsbelasting aan de beurt. In 2021 is dit voorbereid door 5.1.2e 5.1.2e In 2022 zal dit naar verwachting beschikbaar komen voor de collega's in het land. De kennisgroep zal meekijken om te zien of alle relevante informatie voor de medewerkers op de juiste wijze beschikbaar komt.

Bedoeling was dat helpdeskvragen in 2021 intern gepubliceerd zouden worden via een nieuw programma Quark. In 2020 is achteraf onderscheid gemaakt tussen rechtsvragen en helpdeskvragen. Dit leek een natuurlijke moment om de helpdeskvragen en antwoorden uit 2020 om te zetten naar Quark en dat voortaan te doen. In 2021 is duidelijk geworden dat QUARK op korte termijn wordt uitgefaseerd. Vanuit de kennisgroepvoorzitters is het initiatief genomen voor een plan van aanpak om helpdeskvragen in eerste instantie intern te kunnen publiceren en op termijn ook extern. In 2022 wordt met de pilot gestart en de kennisgroep overdrachtsbelasting maakt deel uit van deze pilot.

7.2. Medewerkers

In 2022 en daarna zullen collega's in verband met pensionering de kennisgroep overdrachtsbelasting verlaten. Een van deze collega's is de secretaris van de kennisgroep. In het kader van overdracht van de werkzaamheden vervult sinds september 2021 één van de ontwikkelplekkers mede de rol van secretaris. De kennisgroep overdrachtsbelasting heeft drie ontwikkelplekken.

7.3. Organisatorisch

Gewerkt wordt aan versterking van de overdrachtsbelasting (Robuuste OVB). Dit betekent op de korte termijn werving van nieuwe collega's en op kortere en langere termijn ook een aantal organisatorische aanpassingen. Aanpassingen die uiteraard ook impact hebben op de vaktechnische lijnen en de kennisgroep en het beroep daarop.

7.4 Overig

De kennisgroep (leden en voorzitter) wordt steeds vaker bij allerlei onderwerpen betrokken die niet primair de taak van de kennisgroep zijn. Doordat de kennisgroepvoorzitter ook de LaVaCo taken voor de overdrachtsbelasting vervult komen hier veel zaken samen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de beoordeling of validering van teksten voor formulieren, website tot aan meewerken in wetgevingstrajecten, expertkennis inbrengen bij het ontwikkelen van risicomodellen, WOB-verzoeken, etc. Afbakening van taken is een risicopunt.

Jaarverslag 2017

Kennisgroep Premieheffing Inhouding/Wtl

Aan: 5.1.2e Corporate Dienst Vaktechniek
Van: 5.1.2e kennisgroep Premieheffing Inhouding/Wtl
28 februari 2018

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Samenvatting

Hoofdstuk 2 Inhoudelijke terugblik op 2017
2.1. Antwoorden op rechtsvragen
2.2. Antwoorden op helpdeskvragen
2.3. Beleidsbesluiten
2.4. Uitvoeringstoets nieuw stijl (UTNS)
2.5. Gerechtelijke procedures
2.6. Ondersteuning aan DGFZ
2.7. Opleidingen c.a.
2.8. Overig

Hoofdstuk 3 2017 in cijfers

Hoofdstuk 4 Medewerkers van de kennisgroep

Hoofdstuk 5 Contacten van de kennisgroep

Hoofdstuk 6 Organisatorisch en overig

Hoofdstuk 7 Vooruitblik op 2018
7.1. Ontwikkelingen
7.2. Medewerkers
7.3. Organisatorisch

Hoofdstuk 1 Samenvatting

2017 is zowel vaktechnisch als organisatorisch een levendig jaar geweest voor de Kennisgroep Premieheffing Inhouding/Wtl.

In 2016 is gekozen voor splitsing van de toenmalige kennisgroep Premieheffing in de delen "aanslag" en "inhouding". "Aanslag" is gevoegd bij de kennisgroep IBR IB-niet winst/LH&PH aanslag. 2017 is het eerste jaar waarin geheel volgens deze verdeling is gewerkt. Eind 2016 namen wij afscheid van onze voorzitter 5.1.2e De vacature van voorzitter is gedurende het jaar niet vervuld. De taken van voorzitter zijn in 2017 waargenomen door verschillende leden van de kennisgroep.

5.1.2i

We hebben vele complexe helpdeskvragen van collega's beantwoord, ondersteuning geboden bij gerechtelijke procedures en zijn intensief bezig geweest met het delen van kennis, bijvoorbeeld door twee studieochtenden en als afsluiting van het jaar een webinar over de Wtl.
Wij kijken met een goed gevoel terug op wat wij in 2017 als kennisgroep hebben bereikt.

5.1.2e

Hoofdstuk 2 Inhoudelijke terugblik op 2017

2.1. Antwoorden op rechtsvragen

De kennisgroep heeft geen rechtsvragen beantwoord. Dit heeft mede met de aard van de materie te maken. Beleidsverantwoordelijk (primair) is het ministerie van SZW of VWS. Knelpunten worden in overleg met de verantwoordelijke ministeries en in afstemming met MinFin/DGFZ en DGBel/UB/Fiscaliteit aangepakt en opgelost door aanpassing van de relevante materiewetten en/of regelgeving voor de werknemersverzekeringen, volksverzekeringen of Zorgverzekeringswet. Zo nodig vindt verduidelijking onmiddellijk plaats via het Handboek Loonheffingen, dat de status heeft van beleidsbesluit. Op deze wijze voldoen we daarnaast aan het streven om het aantal beleidsbesluiten op het terrein van de loonheffingen te verminderen.

2.2. Antwoorden op helpdeskvragen

Wij hebben in 2017 antwoorden gegeven op vragen over zeer diverse onderwerpen. De meeste vragen werden echter gesteld over de toepassing van de hoge of lage sectorpremie. Centrale vraag daarbij is vooral het onderkennen van 'schijn en wezen': is de overeenkomst daadwerkelijk voor een jaar aangegaan? Ook: is de omvang van de arbeid eenduidig vastgelegd in de overeenkomst?
Daarnaast hebben wij veel vragen beantwoord over de Zvw bij de afkoop van pensioen in eigen beheer of de omzetting in een oudedagsvoorziening.
Tot slot ontvingen wij zoals gebruikelijk veel vragen over de toepassing van de premiekortingen. Ook deze vragen zijn door ons beantwoord.

2.3. Beleidsbesluiten

Zie het antwoord bij paragraaf 2.1

2.4. UTNS en overige toetsen waarop input is geleverd:

- introductie jaarurennorm in hoog/laag sectorpremie (voor 5 specifieke sectoren)
- wijzigingen (o.a. in Wfsv, Quotumwet, Wtl) in kader van Verzamelwet SZW 2018
- actualisering implementatie Quotumheffing
- activering Quotumheffing voor overheidswerkgevers
- mogelijkheid van uitstel met 2 maanden berekeningen LIV
- wijziging sectorindeling uitzendbedrijven
- wijziging sectorindeling vervoer
- aanpassing artikel 49 Zvw
- wijziging artikel 17 Wfsv in kader van Verzamelwet SZW 2019
- gestart in 2017 en nog lopend:
  - introductie hoog/laag premie WW (alle sectoren) - aanpassing VCR externe uitvoerders van eigenrisicodragers

2.5. Gerechtelijke procedures

67 Awr

2.6. Ondersteuning aan DGFZ/DGBEL

Bij meningsvorming over onderwerpen die onderdeel vormen van een u-toets, voortkomen uit verzoeken van SZW aan DGFZ/DGBEL om overleg of signalen uit de uitvoering. NB. Dit

loopt via 5.1.2e (B&B) die aan de kennisgroep deelneemt, en in afstemming met 5.1.2e lavaco PH.

2.7. Opleidingen c.a.

De kennisgroep heeft in het verleden vijf leerboeken geschreven die door CKC worden gebruikt in diverse opleidingen. Deze leerboeken zijn:

1. Leerboek Inleiding en Korte schets Werknemersverzekeringen boekwaarde 1 en 2
2. Leerboek werknemersverzekeringen Werknemer en werkgever boekwaarde 3
3. Leerboek Sectoraansluiting boekwaarde 4
4. Leerboek Werknemersverzekeringen Financiering boekwaarde 5
5. Leerboek Wovon boekwaarde 6

Deze leerboeken werden door de kennisgroep ieder jaar geüpdatet. In 2017 heeft de kennisgroep een deel van de leerboeken voorzien van een update. Wegens gebrek aan capaciteit is dit echter niet voor alle leerboeken geheel gebeurd.

Op 6 februari 2017 heeft de kennisgroep een studieochtend over het lage inkomensvoordeel (LIV) georganiseerd. Het programma is nogmaals herhaald op 16 maart 2017 vanwege het grote aantal aanmeldingen. Het aantal deelnemers op 6 februari was 89 en op 16 maart 71. De deelnemers beoordeelden de beiden ochtenden in het geheel met een gemiddeld cijfer van een 7,6.

Op 14 september 2017 heeft de kennisgroep in samenwerking met de kennisgroep IBR IB niet-winst/LH&PH aanslag, een studieochtend over de Zorgverzekeringwet georganiseerd. Deze ochtend had als doelgroep zowel de LH-medewerkers als de IB-medewerkers. Het aantal deelnemers was 113. De deelnemers beoordeelden de ochtend in het geheel met een gemiddeld cijfer van 7,9.

Op 12 december 2017 heeft de kennisgroep een webinar georganiseerd over de Wet tegemoetkomingen loondomein. Naast onze input voor deze webinar leverde ook UWV input en naast medewerkers van de Belastingdienst konden ook medewerkers van het UWV de webinar volgen. Daarnaast waren namens het UWV twee moderatoren aanwezig. Moderatoren beantwoorden de vragen van de deelnemers gedurende de webinar. De doelgroep van de webinar was breed van KC tot manager en van kantoortoetser LH tot veldtoetser LH.
Het aantal deelnemers aan de webinar was 183. De deelnemers beoordeelden de inhoud van de webinar met een gemiddeld cijfer van 7,7.
De webinar is terug te zien voor alle Belastingdienstmedewerkers via een link op de loonheffingensite van intranet. Op 5 februari 2018 was de webinar al 128 keer teruggekeken.

Diverse leden van de kennisgroep zijn docent bij CKC (5.1.2e 5.1.2e

2.8. Overig

Wij hebben in 2017 de volgende memo's/notities geschreven als voorlichting en om vraagstukken voor te leggen aan andere kennisgroepen of UWV:

- Memo toepassing hoge of lage sectorpremie.
  Dit memo is een verzameling van vragen en antwoorden van de kennisgroep over de toepassing van de hoge of lage sectorpremie. Het memo biedt een handvat voor de heffing en controle LH om te bepalen welke sectorpremie van toepassing is. Wij schreven dit memo omdat wij veel vragen over dit onderwerp kregen. Indien nodig actualiseren wij het memo.
- Memo door de BV heenkijken
  Dit memo is als eerste versie gedeeld met de Kennisgroep Loonheffingen Algemeen en de ontvangen terugkoppeling wordt verwerkt.
  Het memo biedt een handvat in situaties waarbij wordt gewerkt via een management-BV.
- Memo afstemming Regeling aanwijzing DGA 2016, inzake toepasselijke uitleg art. 2, lid 3 van deze Regeling.
  Het memo dient als input om met SZW en UWV twee onduidelijkheden in de Regeling af te stemmen.
- Memo pensioen in eigen beheer (PEB)/omzetting PEB in Oudedagsvoorziening (ODV) en de gevolgen voor de Zvw.

Dit is een memo van de Lavaco PH over de gevolgen voor de verschuldigdheid van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw indien pensioen in eigen beheer wordt afgekocht of wordt omgezet in een oudedagsvoorziening. Onder andere onze kennisgroep leverde input.

Hoofdstuk 3 2017 in cijfers

Tabel 1 - Rechtsvragen

	Aantal:
Voorraad op 1 januari 2017	-
Voorraad op 31 december 2017	-
Aantal ingekomen rechtsvragen in 2017	-
Aantal antwoorden op rechtsvragen in 2017	-

Tabel 2 - Helpdeskvragen

	Aantal:
Voorraad op 1 januari 2017	5
Voorraad op 31 december 2017	11
Aantal ingekomen helpdeskvragen in 2017	29
Aantal antwoorden op helpdeskvragen in 2017	23

De helpdeskvragen werden in 2017 in gemiddeld 59 dagen beantwoord.

In 2017 heeft de kennisgroep aan 0 beleidsbesluiten (zowel nieuwe als updates van bestaande en intrekkingen) meegewerkt. Zie voor nadere toelichting paragraaf 2.1.

Hoofdstuk 4 Medewerkers van de kennisgroep

Tabel 3 – Samenstelling kennisgroep op 31 december 2017

Naam	Rol (voorzitter, secretaris, lid of ontwikkelplek)	Segment	De kennisgroeptaak betreft … fte
5.1.2e	waarnemend voorzitter & secretaris	GO	0,4
	lid	B&B	0,2
	lid	IMB	0,2
	lid	PDB	0,2
	lid	MKB	0,2
	lid	MKB	0,1
	lid	MKB	0,2
	lid	GO	0,2
	ontwikkelplek	GO	0,2

De voorzitter van de kennisgroep was tot en met oktober 2016 5.1.2e Na haar vertrek is een vacature opengesteld voor het voorzitterschap. Deze vacature is in 2017 helaas niet vervuld. Het ontbreken van een voorzitter die een kennisgroeptaak vervuld van 0,5 fte, heeft duidelijk gedrukt op de capaciteit van de kennisgroep. De taken van voorzitter zijn tot en met september 2017 vervuld door 5.1.2e Vanaf oktober 2017 tot april 2018 is 5.1.2e waarnemend voorzitter. Vanaf april 2018 is er een nieuwe voorzitter in de persoon van 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e is vanaf oktober 2017 officieel secretaris van de kennisgroep. Haar kennisgroeptaak is daarom vanaf die datum uitgebreid van 0,2 fte naar 0,4 fte.

5.1.2e heeft vanaf 1 januari 2018 de kennisgroep verlaten en is vervangen door 5.1.2e van het segment PDB.

5.1.2e is vanaf 1 november 2017 begonnen op de ontwikkelplek. Wij hebben bewust gekozen om de ontwikkelplek te laten vervullen door GO om zo een goede verdeling te houden tussen GO en MKB.

Hoofdstuk 5 Contacten van de kennisgroep

UWV
De kennisgroep werkt zeer regelmatig samen met het UWV. Helpdeskvragen over wet- en regelgeving waarvan de uitvoering gedeeltelijk door het UWV plaatsvindt, worden indien nodig in overleg met het UWV beantwoord. Dit betreffen bijvoorbeeld vragen over de verzekeringsplicht, de Regeling aanwijzing DGA, de premiekortingen en de Wtl.
Daarnaast heeft het UWV in 2017 input geleverd voor de webinar Wtl en twee moderatoren. De medewerkers van het UWV konden ook deelnemen aan het webinar. Zowel het UWV als de kennisgroep vonden dit een geslaagde samenwerking en willen dit in de toekomst zeker voortzetten.

Lavaco Premieheffing
De kennisgroep werkt zeer intensief samen met 5.1.2e, de lavaco Premieheffing. 5.1.2e is indien mogelijk aanwezig bij de vergaderingen, levert input voor de beantwoording van helpdeskvragen en zorgt waar nodig voor actie indien een onderwerp direct gevolgen heeft op de uitvoering.

Lavaco's Loonheffingen & Ontwikkelplek lavaco loonheffingen
Door de intensieve samenwerking met de lavaco premieheffing is er iets minder direct contact tussen kennisgroep en de lavaco's loonheffingen, 5.1.2e en 5.1.2e Er is wel diverse malen contact geweest met 5.1.2e over zaken met betrekking tot de Wet DBA.
Daarnaast is 5.1.2e aangesloten bij een vergadering om de kennisdeling via de loonheffingensite van intranet. Ook vindt met hen over en weer afstemming plaats over zaken die raken aan gevoelige dossiers, waaronder het werken via de eigen BV.
De samenwerking met de ontwikkelplek lavaco loonheffingen, 5.1.2e is in 2017 wel intensief geweest. 5.1.2e heeft een deel van de webinar Wtl gemaakt en was één van de twee presentatoren. Daarnaast heeft hij twee maal een vergadering bijgewoond om de kennisdeling via de loonheffingensite van intranet te bespreken.

Kennisgroep Loonheffingen Algemeen
Wij hebben met meerdere vraagstukken intensief samengewerkt met de Kennisgroep Loonheffingen Algemeen. Bijvoorbeeld in een vraagstuk met betrekking tot het gezamenlijk werkgeverschap bij een praktijkkostencombinatie.

De kennisgroep neemt met de Kennisgroep Loonheffingen Algemeen en Kennisgroep CAO deel aan publicaties in de maandelijkse nieuwsbrief over de loonheffingen, de LNL.

Landelijk Overleg Loonheffingen (LOL)
De kennisgroep neemt deel aan het LOL. Dit houdt in dat een vertegenwoordiger van de kennisgroep deelneemt aan de vergadering van het LOL. Daarnaast geeft de kennisgroep input voor de stukken die door het LOL worden gedeeld, zoals aanbevelingen voor de Regiegroep heffingssystematiek.

Team Ondersteuning Softwareontwikkelaars (OSWO)
Wij hebben meerdere complexe helpdeskvragen beantwoord van OSWO die aan hen waren voorgelegd door softwareontwikkelaars. Wij overlegden daarnaast met OSWO over enkele helpdeskvragen waarover OSWO in het verleden reeds een standpunt had gepubliceerd.

Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP)
De vragen en antwoorden uit het Memo pensioen in eigen beheer (PEB)/omzetting PEB in Oudedagsvoorziening (ODV) en de gevolgen voor de Zvw zijn door het CAP gepubliceerd op de site www.belastingdienstpensioensite.nl onder Vraag en Antwoord 17-031 (050717). Het CAP heeft naar aanleiding hiervan vragen ontvangen van externe partijen, voornamelijk adviseurs, via haar digitale postbus. Deze vragen zijn door het CAP doorgestuurd naar de kennisgroep en zijn door de kennisgroep voorzien van een antwoord. Dit antwoord is door en in naam van het CAP verstrekt aan de externe partijen. De kennisgroep heeft in 2017 in totaal zes vragen beantwoord voor het CAP.

Hoofdstuk 6 Organisatorisch en overig

De kennisgroep vergadert ongeveer zes keer per jaar in Utrecht. Alle leden kunnen onderwerpen voor de agenda aanleveren aan de secretaris. De secretaris stelt de agenda vast en maakt een verslag van de vergadering.

Vragen van collega's voor de kennisgroep kunnen worden ingediend bij de secretaris, bij voorkeur via de eigen postbus van de kennisgroep. De secretaris verdeelt de vragen onder de leden van de kennisgroep, afhankelijk van het onderwerp van de vraag en de beschikbare tijd van de leden.

Wij verzoeken de vraagsteller om de vraag in te dienen met een duidelijke vraagstelling, alle relevante feiten en omstandigheden, en een preadvies. Daarnaast nemen wij alleen vragen in behandeling die zijn afgestemd met een vaco. Dit betekent dat de vraag door de vaco wordt ingediend of dat de vaco in de cc van de e-mail met de vraagstelling is opgenomen.

Wij hebben gekozen voor bovenstaande werkwijze, omdat wij in het verleden veel vragen ontvingen die niet noodzakelijkerwijs voor de kennisgroep bedoeld waren, bijvoorbeeld omdat het antwoord al eerder was gepubliceerd. Daarnaast ontvingen wij regelmatig vragen zonder duidelijke feiten en/of vraagstelling. Dit kostte veel capaciteit van de kennisgroep. Deze werkwijze is afgestemd met de vaco's op het LOL.

Voor de volledigheid geven wij hieronder een overzicht van de deelonderwerpen waarover de kennisgroep zich buigt:

- Verzekeringsplicht beoordeling (nationaal en internationaal voor de volksverzekeringen, de Zvw en de werknemersverzekeringen) waaronder ook bestrijding van schijnconstructies
- Begrip werkgever (voor de werknemersverzekeringen en de Zvw) en inhoudingsplichtige (voor de volksverzekeringen en de Zvw)
- Premie-inkomen, Bijdrage-inkomen, premieloon en bijdrageloon
- Voortschrijdend cumulatief rekenen
- Sectorindeling
- WW- en UFO-premie
- Basispremie en gedifferentieerde premie Werkhervattingskas (WGA en ZW-premie)
- Eigenrisicodragen
- Overgang van onderneming
- Premiekortingen en premievrijstellingen
- Quotumheffing (met weer een eigen sectorindeling, heffingssystematiek, fotomoment en bijzonderheden zoals de inleenverbanden)
- Wet tegemoetkomingen loondomein (LIV, Jeugd-LIV en LKV's)
- Gemoedsbezwaarden
- Schuldig nalatig
- Werkgeversheffing en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw (gescheiden heffingssystematieken)

Hoofdstuk 7 Vooruitblik op 2018

7.1. Ontwikkelingen

2018 is het eerste jaar waarin de eerste mededelingen en beschikking voor de Wtl worden verzonden voor het lage inkomensvoordeel 2018. Wij verwachten dat deze nieuwe wetgeving vragen oproept bij onze collega's. Dit zal daarom een belangrijk onderwerp worden voor de kennisgroep.
De eerste studieochtend van 2018 wordt daarom geen ochtend, maar een studiedag over de Wtl. Het doel van de ochtend is de kennis van onze collega's over de Wtl te verdiepen en te zorgen dat zij deze kennis kunnen delen met hun eigen collega's. Per kantoor mogen daarom via de vaco maximaal twee personen worden aangemeld die mogen deelnemen. Zij kunnen de opgedane kennis verder delen bijvoorbeeld via hun vakgroep.
Het achterliggende doel is dat deze collega's voor de toekomst als specialist voor hun kantoor of bestuurlijk verband zullen fungeren.

7.2. Medewerkers

Op 1 januari 2018 is 5.1.2e begonnen als lid van de kennisgroep ter vervanging van 5.1.2e In 2018 zullen we ons richten op de begeleiding en ontwikkeling van zowel 5.1.2e als 5.1.2e op de ontwikkelplek.

Op 1 april 2018 begint 5.1.2e als nieuwe voorzitter van de kennisgroep.

7.3. Organisatorisch

Op dit moment hebben wij nog geen concrete plannen op organisatorisch gebied. De verdere ontwikkeling zal gebeuren in samenspraak met de nieuwe voorzitter.

Tot slot.

De premieheffing werknemersverzekeringen bedroeg in 2017 ruim 58 miljard en staat voor 2018 met 65 miljard in de boeken. De leden van de kennisgroep vertegenwoordigen ieder een belangrijk specialisme binnen de premieheffing werknemersverzekeringen: sectorindeling, premiedifferentiatie, eigenrisicodragen, overgang van onderneming, buitenlandse SV-kwesties, verzekeringsplicht etc. Met die kennis staan wij, samen met de lavaco PH, de collega's ten dienste bij de uitvoering van hun taken op het gebied van de premieheffing werknemersverzekeringen en bijdrageheffing Zvw. Ook in 2018 is dat weer ons doel, waarbij wij streven naar versterking en verdieping van de kennis over de premieheffing onder de collega's.

Jaarverslag 2019

Kennisgroep Premieheffing Inhouding/Wtl

Aan: 5.1.2e Corporate Dienst Vaktechniek
Van: 5.1.2e kennisgroep Premieheffing Inhouding/Wtl
12 Mei 2020

Inhoud

1 Samenvatting 3
2 Inhoudelijke terugblik op 2019 4
2.1. Antwoorden op rechtsvragen 4
2.2. Antwoorden op helpdeskvragen 4
2.3. Beleidsbesluiten 4
2.4. UTNS en overige toetsen waarop input is geleverd: 4
2.5. Gerechtelijke procedures 5
2.6. Ondersteuning aan FJZ/UHB 6
2.7. Opleidingen c.a. 6
3 2019 in cijfers 8
4 Medewerkers van de kennisgroep 8
5 Contacten van de kennisgroep 8
6 Organisatorisch en overig. 8
7 Vooruitblik op 2020 8
7.1. Ontwikkelingen 8
7.2. Medewerkers 9
7.3. Organisatorisch 9

1 Samenvatting

5.1.2i

Zoals in de voorgaande jaren hebben we complexe helpdeskvragen van collega's beantwoord, ondersteuning geboden bij gerechtelijke procedures en zijn intensief bezig geweest met het delen van kennis zoals het organiseren van twee studiedagen, het ontwikkelen van studiemateriaal in samenwerking ven de BelastingAcademie, het schrijven van vaktechnische memo's en handleidingen voor de intranetsite loonheffingen, het beoordelen van voorlichtingsmateriaal en het Handboek Loonheffingen.

In de loop van het jaar heeft de toenmalige voorzitter 5.1.2e haar voorzitterschap beëindigd om zich volledig te wijden aan haar VTA -rol in Amsterdam. Haar taken zijn tot en met 21 november 2019 waargenomen door 5.1.2e lid van de kennisgroep.

Wij kijken met een goed gevoel terug op wat wij in 2019 als kennisgroep hebben bereikt.

5.1.2e

2 Inhoudelijke terugblik op 2019

2.1. Antwoorden op rechtsvragen

Uitgaande van de definitie zoals die binnen de concerndirectie vaktechniek wordt gehanteerd, beantwoordt de kennisgroep geen rechtsvragen. Beleidsverantwoordelijk (primair) is het ministerie van SZW of VWS. Knelpunten worden in overleg met de verantwoordelijke ministeries en in afstemming met MinFin/FJZ en UHB aangepakt en opgelost door aanpassing van de relevante materiewetten en/of regelgeving voor de werknemersverzekeringen, volksverzekeringen of Zorgverzekeringswet. Zo nodig vindt verduidelijking onmiddellijk plaats via het Handboek Loonheffingen, dat de status heeft van beleidsbesluit.

2.2. Antwoorden op helpdeskvragen

Wij hebben in 2019 antwoorden gegeven op vragen over zeer diverse onderwerpen:
Aanwijsregeling DGA inzake verzekeringsplicht, berekening van het maximumpremieloon in diverse situaties, toepassing loonsomgrens bij sectorindeling (art 5.8a Regeling Wfsv), verzekeringsplicht bestuurders stichting, afkoopsom lijfrente en grondslag Zvw premie, diverse vragen over de gevolgen bij overgang van een onderneming, gevolgen voor het eigenrisicodragen bij rechtsvorm wijziging.

2.3. Beleidsbesluiten
Zie het antwoord bij paragraaf 2.1

2.4. UTNS en overige toetsen waarop input is geleverd:

In 2019 is op vele onderwerpen input(*) voor de u-toets geleverd. Ook in 2019 is sprake van grote veranderingen die zich in korte tijd –wederom- in de premieheffing voor de werknemersverzekeringen of Wtl voordoen of gaan voordoen. In dat verband benoemen we drie onderwerpen. Onderwerp 1 en 2 raken de premieheffing voor de werknemersverzekeringen, onderwerp 3 gaat over de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl). Per onderwerp zijn meerdere keren u-toetsen uitgevoerd. Die toetsen zien op wijziging van de betreffende wetgeving (in het bijzonder de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) en de nadere regelgeving).

<u>Financiering Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof)</u>
Premiedifferentiatie (in eerdere varianten: premiekorting c.q. premievermindering) Aof, de compensatieregeling voor kleine werkgevers voor kosten van loondoorbetaling bij ziekte en verzuimbegeleiding etc. Kleine werkgevers betalen minder Aof-premie dan de overige werkgevers. Premiedifferentiatie Aof is nieuw binnen de premieheffing voor de werknemersverzekeringen. Voorheen gold een voor alle werkgevers gelijk tarief.
Dit voorstel wijzigt bovendien de groottebepaling van kleine en middelgrote werkgevers voor de berekening van de gedifferentieerde premie Werkhervattingskas.

<u>Financiering WW</u>
Wijzigingen op, en nadere regelgeving bij, de Wet arbeidsmarkt in balans (Wab; aangenomen 2018; in werking 2020). Deze wet regelt onder andere voor alle werkgevers de invoering van een premiedifferentiatie WW naar de aard van het (arbeids)contract: werkgevers met werknemers op een vast contract betalen minder WW-premie dan werkgevers met werknemers op een flexibel contract. Dit betreft binnen de premieheffing voor de werknemersverzekeringen een grote wijziging van de systematiek, omdat vanouds de premie WW mede werd gebaseerd op sectorale werkloosheidsontwikkelingen.
Op de hoofdregel bestaan uitzonderingen en bijzondere regels over herziening en foutherstel, die mede in nadere regelgeving zijn opgenomen.
De Wab (en daarop gebaseerde nadere regelgeving) bevat daarnaast bepalingen die vereenvoudiging van de (uitvoering van de) sectoraansluiting beogen.